

Nevažne tačke gledišta

Paolo Sorrentino

BOOKA.

Knjiga **084**

PAOLO SORRENTINO
NEVAŽNE TAČKE GLEDIŠTA

Naslov originala

PAOLO SORRENTINO

GLI ASPETTI IRRILEVANTI

Copyright © 2016 Mondadori Libri S.p.A., Milano

ZA IZDAVAČA

Ivan Bevc

Nika Strugar Bevc

© za srpsko izdanje

BOOKA

11000 Beograd, Kapetan Mišina 8

office@booka.in

www.booka.in

PREVOD S ITALIJANSKOG

Mirjana Ognjanović

LEKTURA

Agencija Tekstogradnja

KOREKTURA

Dragana Raković

PRELOM

Bodin Jovanović

DIZAJN KORICA

Nikola Korać

FOTOGRAFIJE

Jakop Benasi

ŠTAMPA

DMD Štamparija

Beograd, 2018.

Tiraž 2000

Sva prava zadržana.

Nijedan deo ove knjige ne može se koristiti
niti reprodukovati u bilo kom obliku bez pismene
saglasnosti izdavača.

NEVAŽNE TAČKE GLEDIŠTA

PAOLO SORENTINO

Ova knjiga je plod mašte. Likove i mesta koji su navedeni izmislio je autor i njihov zadatak je da pripovedanje odaje utisak verodostojnosti. Svaka druga sličnost s događajima, mestima i osobama, živim ili mrtvim, potpuna je slučajnost.

Nevažna lica (Nevažne tačke gledišta)

„Meni ništa ne uspeva. A vama?
Šakali i bednici, eto šta ste.”

ARKADIJE LATANCIO

ELZINA MARONE

Elzina Marone, rođena u Ferari 1940. godine, zavrti kukovima prvi put u svom životu u jednoj sali za čaj, 1958. godine, i to na samo deset sekundi, uz minimalno njihanje, na samoj granici primetnosti.

Reč je o oscilacijama neophodnim da u večnu zamku ljubavne ošamućenosti upadne Mario Vale, u to vreme sedamdesetosmogodišnjak, vlasnik proslavljenog brenda, čuvenog u svetu. Piva *vale*.

Brak traje četiri godine, vreme koje je Mariju Valeu, na krajnjem grebenu klimakterijuma, bilo potrebno da oplodi Elzinu, a onda je šutne, brzo i pošteno.

Elzina njiše kukovima drugi put 1962. godine u savršenoj polusenci spavaće sobe. Ovoga puta je gola, ali opet na deset sekundi i ponovo nezatno, nekoliko nedelja pre Mariove smrti.

Odabira, kao pozadinu za svoje nastupanje, mračnu Sironijevu sliku koja je okačena na zid.

Elzinina ruka, majušna i iskošena, položena je gipko na ivicu lepog sekretera. Mala predstava.

U tom trenutku je čarobna, onakva kakva više nikada neće biti u čitavom životu, budući da žeđ za novcem ljude čini prelepim.

Cilj je potpis Marija Valea na testamentu koji mu je Elzina posebno pripremila.

Potpis stiže tačno devet minuta posle nezaboravnog njihanja Elzinine karlice.

Testament, čiji je urednik Elzina, u protivrečnosti je s dokumentom u redakтури Marija Valea kada je reč o paragrafu 4, podstav B, tamo gde je predviđen legat namenjen Mariovoj sestri, u iznosu od četiri milijarde starih lira.

Elzina pak, u podstavu B, predviđa da Mariova sestra ima pravo samo na rezervisano mesto u automobilu kada po želji odlazi da obiđe pivaru „Vale“.

To je obično podrugivanje, jer, kao što svi znaju, pivara „Vale“ nema privatni parking.

Mario i ne čita taj podstav, da li zbog nadolazeće bolesti, ili zbog toga što su mu oči ispunjene tim erotiĉnim pokretom koji mu je Elzina poklonila po drugi put za ĉetiri godine.

I potpisuje. Zatim umire, s radošću u očima.

Poslednja slika upamćena u Valeovoj moždanoj kori jeste ona Elzinina ruĉica u senci kako nezadrŹivo nežno dotiĉe sekreter.

„Prikladna ruĉica“, šapuću negde drugde izvesni zli jezici ĉlanova porodice, praćeni namernim uzdasima.

Mariova sestra, bićence sivo poput realsocijalizma, provodi ostatak Źivota razmišljajući o savršenom ubistvu Elzine Marone.

Uzaludno potrošeni i vreme i misli.

Udovica je već otišla korak napred.

Elzina Marone, sutradan posle Mariove sahrane, uzima sina i nasledstvo kolosalnih razmera i seli se u superzaštićenu enklavu Monte Karla.

Kneževini donosi na dar četrdeset devet milijardi lira iz 1962. godine, te joj omogućavaju državljanstvo, sve odmotavajući crveni tepih.

Dakle, Elzina napušta Feraru da se tu nikada više ne vrati i kupuje potkrovlje od devet soba s terasom što gleda na luku Monte Karla. Potkrovlje se nalazi u polupraznom modernom zdanju, nastanjenom duhovima s monačanskim državljanstvom i stanom, zapravo, na nekom drugom mestu.

Nevažna pojedinost: tu otkriva – duž hodnika zgrade – prvi put u svome životu, postojanje itisona. Dopada joj se preko svake mere.

Ne može još uvek da zna da se reč mekano rimuje s grinjama.

Godinama kasnije, postaće pobedonosna pobornica uklanjanja itisona iz zgrade.

Kupuje, pored ostalog, jedan zamak u Provansi, šale za planinske sportove u Švajcarskoj, stan od pet soba u XVI arondismanu u Parizu, penthaus na Aper Ist Sajdu u Njujorku, jahtu od trideset dva metra, usidrenu joj pred očima.

Ostatak para poverava istom finansijskom savetniku koji je zaposlen kod princa Renijeja od Monaka, Francuzu jermenskog porekla po imenu Žerar, s kojim Elzina odlazi u krevet, tokom godina – devet puta.

Nešto je nejasniji broj njenih sastanaka s Renijeom.

Posle ovih sedam značajkih odluka, Elzina izgovara jednostavnu rečenicu:

„Sada sam slobodna i srećna.“

Teško joj je protivrečiti.

I kao da to nije dovoljno, *vale* pivo ne zna za krizu i uvećava Elzinino bogatstvo na nepristojan način. Beleži samo blago pognuće od 0,4 odsto tokom 2013. godine.

Elzina priređuje scenu predsedniku upravnog odbora, koji joj objašnjava da je smanjenje zarade posledica rastućeg uspeha zanatskog piva.

Elzina smesta obezbeđuje intervju u magazinu *Panorama*.

Ona je prijateljica Đuzepea Ikara, akcionara lista, koji takođe ima monačansko državljanstvo, a uz opravdanje da priča o svom životu, ubacuje u redove intervjuja, na ne sasvim nezainteresovan način, sledeću izjavu:

„Jedan od najblistavijih pokazatelja ljudske dekadencije krije se u toj novoj budalaštini, posvećivanju pravljenju domaćeg piva.“

Elzina Marone puši sedam cigareta na dan, ali nije pušač.

Pored toga, upotrebljava reč kalorifer misleći na radiator.

Slobodno Elzinino vreme beskrajna je oaza, široka kao Rusija.

Grogirana od monegaške ukočenosti, prateći Gran pri sa terase svoje kuće, godine 1963. odlučuje da pokuša i postane vozačica Formule 1. Uspeva četiri godine docnije, učestvujući na Gran priju u Belgiji s nepoznatim timom, koji je, kako kažu zlobnici, podržala sopstvenim parama.

Stiže pretposlednja, ali se svi slažu da je tako bilo zbog bolida, a ne zbog vozača.

Strast prema automobilizmu, nezavisno od skromnih rezultata, pokazaće se kao prolazna zaljubljenost.

Elzina Marone živi od vatraca što se pale i gase zavisno od pravca duvanja vetra u njenoj glavi. Kako se, uostalom, često dešava bogatašima koji sede skrštenih ruku.

Međutim, od toga dana, uvek kada se održava Gran pri Monte Karla, nastoji da bude negde drugde.

Ipak, njen društveni život u Monaku živ je i pucketav.

Postaje glavna osoba u Crvenom krstu i birokratski i mondenski čvor monačanske filantropije, pa zbog toga ne može nikada da propusti balove, koktele, čaj s princem i princezom, dobrotvorne večere. Prisustvuje svim sportskim događajima i zapljuskuju je pozivima za večere i proslave.

Uzvrća vrlo retko i štedljivo, budući da izvestan smrad škrtičluka nastanjuje njene nozdrve.

Krhka i plahovita, znači oholo dvojstvo seksepila, zavisnica od mode kratkih sukanja, u maju 1964. godine, za vreme boravka u svom stanu u Njujorku, seksualno se zabavlja sa Antonijem Kaldacom, mladim sledbenikom klana Gambino, inače lišenog malog prsta na levoj ruci.

Nikada nikome neće priznati postojanje te veze, koja je trajala tri nedelje.

U samoći, Antonija opisuje tihim glasom, s izvesnim gađenjem, kao „veliku životinju“. Objašnjenje koje ne prestaje da joj izaziva neku vrstu odlučne i mračne jeze.

Jednoga dana, pre uobičajenog snošaja, Antoni joj donosi na poklon veliku mortadelu. Čim čovek napusti stan,

Elzina odlazi u četvrt Mala Italija i pokušava tamo da proda mortadelu, obišavši četiri prodavnice sa italijanskim namirnicama. Svi je odbijaju.

Nevoljno, odlučuje da kradomice pusti da velika mortadela sklizne u kantu za đubre.

U društvu se hvali, niko ne zna zašto, da ima nizak pritisak.

I majka joj ima sto devet godina i nikada se nije mrdnula iz Ferare.

Živi u dvosobnom stanu s papagajem, koji je, kaže ona, čuva od provalnika.

Papagaj je zapravo u stanju da vrišti na sve osobe koje nose farmerke:

„Držite lopova! Sad ću da zovem policiju!“

Zaista, svi lopovi uvek nose farmerke.

Ime papagaja je Skarpeta.¹

Pre tri nedelje, već sigurna da se određena osećanja ne nalaze više na njenom horizontu, Elzina se na prvi pogled životno zatreskala u Džejmsa Marča, vozača Formule 1 koji obećava. Ima stan u njenoj zgradi, na spratu ispod.

Marč retko boravi u tom stanu, međutim, posle nesreće koju je doživeo na probi za Gran pri Australije, a koja mu je donela dva teška preloma obe noge i jedne ruke, odlučio je da bolovanje provede u miru Monte Karla.

Džejms Marč, potpuna kopija Big Džima, nije ni primetio da Elzina postoji.

Elzina oseća strah od mlečnih karamela. Jednom prilikom je pojela mlečnu karamelu koja joj se zakačila za

1 It.: *scarpetta* – cipelica. (Prim. prev.)

most i tri dana nije mogla da je izvadi iz usta ni uz pomoć aparata za zavarivanje.

Jedna od njenih najvećih nevolja su zubi. Celog života su je mučili.

Elzinina usna duplja predstavlja složenu i nežnu arhitekturu mostova, navlaka i parcijalnih proteza koje čine da sopstvenu usnu duplju doživljava kao tuđu.

„Nije lako živeti tolike godine s ustima druge osobe.“
Ponekad, ovu misao propraća setnim uzdahom.

Jednom prilikom je u samoposluzi, u prizemlju zgrade, videla Mika Džegera, koji je, pre nego što će se uputiti ka nekoj jahti, zamolio mesara da mu napravi najmekši mogući sendvič.

Elzina je piljila u Mika kako pokreće jezik u usnoj duplji, i zaključila je kako i on ima usta koja nisu njegova.

Princ Renije je godinama podsećao na jednu misao koju je Elzina izrekla tokom govora u javnosti, pred francuskim aktivistkinjama Crvenog krsta:

„Budućnost, to je ime koje dajemo manjkavoj sadašnjosti.“

Sećajući se te rečenice, veliki čovek je komentarisao:

„Kolika je to istina.“

Zatim je nastavio punim jedrima ka dremežu.

Predveče, dok pije čistu votku na terasi, Elzina se uspa-va okrenuta sutonu. Spava jedno tridesetak minuta i budi se. A već je mrak.

Sada je loše volje.

Nekom prilikom, u kockarnici, naginjući se odjednom iz stolice kako bi uzbuđena podigla neočekivani dobitak,

trideset šest puta veći od onoga što je stavila na broj 21, protiv svoje volje je prdnula, što je jasno čulo četrnaest osoba prisutnih za stolom.

Utorkom odlazi u kockarnicu, gde gubi – u proseku – dvanaest hiljada evra za večer.

Armando Taverna, menadžer luksuznog zdanja u kome živi Elzina, drugde nazvan portiriom, ostavio je poruku imućnoj gospođi.

Dragoceno pisamce je obaveštava da je vozač Formule 1 Džejms Marč saznao da je i Elzina vozačica, dakle koleginica, tako da bi želeo s njom da popije čaj u sredu po podne.

Ali, ljubazno pita može li susret da se odigra u njegovoj kući, budući da zbog trenutno nepokretnih nogu nije u stanju da se pomera.

Elzina, čim okonča čitanje dragocene poruke, čini četiri stvari.

Smeši se.

Zove Tavernu kako bi potvrdno odgovorila na poziv.

Odlazi kod plastičnog hirurga, koji u nju spremno lansira male injekcije. U najgore klisure od bora po licu i vratu.

Posmatra sebe u raskošnom ogledalu koje se nalazi u njenom ulazu i govori sebi samoj uz lak izazivački prizvuk: „Pa da porazgovaramo.“

Elzina Marone ima dva oveća telefonska imenika. Jedan je imenik živih. Drugi mrtvih.

Par puta se prevarila i okrenula broj preminulih prijatelja.

U jednom slučaju sagovornik je odgovorio s druge strane žice, ali ne izgovorivši nijednu reč.

Elzina je osetila toliko zamašan strah da je pitala sina, koji živi u Milanu, može li da dođe do nje na nedelju dana i da joj pravi društvo.

Dok je čekala sina, slepi miš je uleteo u kuću. Počeo je da leti kroz salone, poludeo. U tim okolnostima Elzina je shvatila šta znači, u svim mogućim nijansama, gledati smrti u oči.

Armando Taverna, čovek kadar da obavi svaku manuelnu radnju, pomoću peškira je uhvatio slepog miša i pustio ga na slobodu.

Elzina nije htela više da upotrebljava taj peškir, i pitala je Armanda da li postoji način da joj ga zgrada na neki način nadoknadi.

Taverna se nije zbunio ni malčice. Samo je rekao:

„Pogledaću šta piše u ugovoru.“

Umesto bakšiša, Elzina je poklonila Taverni kutiju čokoladnih bombona koje su – budući odmah nemilosrdno napadnute letnjom vrućinom – bile u potpunosti prekrivene onom belom patinom koja je proždrljivcima mrska koliko i smrt.

„To je samo mast koja izlazi na površinu. Čokoladne bombone su unutra dobre“, tako je Elzina mudrovala.

Pre dvanaest godina, u toj polupraznoj zgradi, južnoafrički industrijalac koji se bavio čelikom ubio je svoju mladu ženu, bivšu američku zečicu iz *Plejboja*, zapalivši je dok je spavala.

Protivpožarni sistem oglasio se sa sudbonosnim zakašnjenjem, i u potpunosti je zamenjen posle ovog događaja, koji se Elzini vraća u sećanje svake noći pre nego što usni.

Manilo Vale, Elzinin sin, poreski advokat, proveo je nedelju dana s majkom. Razmenili su mali broj reči. Vladala

je formalnost. Nikada nisu bili bliski. Mladi Manilo je još u detinjstvu bio poslat u prestižne koledže.

Dan pre nego što će napustiti Monte Karlo, Manilo je priznao majci da je uznemiren, jer ima ljubavnicu koja navaljuje da on napusti ženu.

Značajan je bio savet koji je Elzina dala sinu.

Rekla mu je:

„Ti nisi čovek koji može da ima dve žene i jednu kuću. Savetujem ti da imaš dve kuće, a samo jednu ženu.“

Povrativši se iz ovog zapetljanog aritmetičkog rebusa, Manilo je upitao, blago gubeći strpljenje:

„Da, ali koju od ove dve žene treba da izaberem?“

Elzina, bezizrazna poput skulpture, odgovorila je:

„Onu koja ima manje složene seksualne zahteve.“

Manilo je doslovce prihvatio savet.

I bilo mu je dobro.

U sredu ujutru Elzinu je dočekaio neočekivan telefonski poziv iz zatvora u Tenesiju.

Zatvorski službenik joj je objasnio kako jedan zatvorenik želi da razgovara sa njom.

„O čemu je reč?“, pita ona bez uzrujavanja.

„O zatvoreniku Antoniju Kaldacu“, kaže službenik.

Elzina je stisla pa opustila šaku u grču, trepereći. Prekontrolisala je postojanje svog malog prsta, majušnog i prozirnog, poput nekih modernih sijalica, i uzvratila posle izvesnog vremena, na čistom engleskom:

„Kasno je za Antonija Kaldaca.“

Zatim je spustila slušalicu.

S grčom u gornjem delu stomaka, u sredu po podne, Elzina je sišla u stan ispod svog kako bi popila čaj s Džejsom Marčom.

Našla je vozača Formule 1 u katatoničnom stanju, u potpunoj depresiji.

Polomljene noge i ruka drže ga podalje od trka, posebno od sadašnjeg takmičenja u Maleziji. Trka koja bi Marču omogućila da se, u slučaju pobjede, nađe na prvom mestu na tabeli vozača Formule 1.

Zbog toga se Marč, pred Elzinom, ukazuje kao zid ćutanja.

Srkuću čaj u prigušenoj neodređenosti.

Elzina razbija ćutanje prodornom primedbom:

„Da li ste primetili da iščezavaju – u odnosu na vreme od pre nekoliko godina – patuljci, psi lutilice i zečje usne?“

Džejms je klimnuo žalostivo plavim očicama koje predstavljaju himnu nežnosti.

Budući da nije zainteresovan, redom, za zečje usne, ni pse lutilice, a niti za patuljke, promenio je temu.

Upitao je vremešnu gospođu:

„Saznao sam da ste se i vi trkali.“

„Da, ali ne govorim o automobilizmu“, uzvratila je odvažno Elzina.

Džejms se nasmešio, upiljio se u gospođu u godinama i prokomentarisao:

„Imate pravo. I meni bi dobro činilo da neko vreme ne govorim o automobilizmu.“

„Postoji li neko ko vas neguje?“, upitala je Elzina brižno, kao neka tetka.

„Naravno. Imam Valentina, mog asistenta. Sa mnom je sve vreme“, odgovorio je Džejms, koji je, posle prilično čudne stanke, dodao:

„Jedini problem nastaje kad treba da se operem. Valentino mi rado pomaže, ali ne dopada mi se da me pere muškarac.“

Elzinin grč pretvorio se u krater.

Osim toga, tup prodoran bol smestio joj se u grlu.

Elzina se bacila:

„Ako želite, mogu ja da vam pomognem. Imam slobodnog vremena i znam šta je čistoća.“

Džejms se nasmejao:

„Zahvaljujem vam, veoma ste ljubazni, međutim, nika-ko ne bih želeo da vas uznemiravam. Moram samo da se pobrinem i zaposlim neku bolničarku.“

„Kako god želite“, rekla je Elzina preminulog srca.

Kraj popodnevnog čaja u sredu.

„Rano je za Džejmsa Marča“, pomislila je Elzina Marone.

Na izlazu, bez razloga, kazala je mladom vozaču:

„Znate li da imam nizak pritisak?“

Džejms Marč, lažući, uz loše prikriveno zaprepašćenje, uzvratio je:

„Da, rekli su mi.“

Elzina Marone, baš kao Kim Novak, ima Morisov sindrom. Što znači da je genetski muškarac, ali ne proizvodi muške hormone.

Te večeri, u sredu, ležeći na leđima zagrejana u krevetu, razmišljala je da Amiši mora da su narod veoma posvećen seksu. Ko zna zašto.

Zatim se prisetila da je bio jedan trenutak, pre mnogo godina, kada je povezala ideju napretka sa instaliranjem prvog interfona u njenoj maloj zgradi u Ferrari.

Sećanje na prvi interfon koji je videla izazvalo joj je suze u očima.

To se nije događalo već toliko dugo vremena.

„Suze u očima“, pomislila je, „divnog li izraza.“

I razmišljala je da je njeno jedino životno žaljenje što će se u određenom trenutku završiti.

A onda je osetila zavist prema onima što će ostati.

Veoma duga proslava budućnosti na koju neće biti pozvana.

Eto ti snažnog, upornog razloga za nepodnošenje mladih.

Zatim, na cikličnom talasu tih misli, uspavala se.

Ali, bio je to buran san. San ispunjen neumornim prisustvom Džejmsa Marča.

Sutradan, ušla je u kuhinju sva iscrpljena.

Rečenica koju nije čula otkad je bila dete pojavila joj se u mislima.

Ta rečenica je:

„Nemaju baš svi kuglofi rupu.“

Zbog toga, rešila je da sopstvenim rukama napravi biskvite s višnjama.

I odnela ih je Džejmsu Marču.

„Dobri su“, prokomentarisao je Džejms.

„Uzmite još jedan“, rekla je Elzina s brižnošću kakvu nikada nije mislila da poseduje.

Džejms je podigao ruku kao znak „stop“ i odgovorio:

„Ne smem. Moram da pazim i zadržim savršenu težinu.“

„Nađoste li bolničarku?“, pitala je Elzina poskočivši naglo, imajući na umu ono što ju je najviše zanimalo.

„Nisam još. Monako je jazbina staraca, pa su bolničarke tražene kao geolozi posle zemljotresa.“

Elzinino lice ostalo je bezizrazno.

Džejms je shvatio da je napravio gaf.

„Izvinite.“

„Nemate se zbog čega izvinjavati. Važno je da se u ovoj staračkoj jazbini, s vremena na vreme, pojavi neko kao što ste vi“, rekla je Elzina, brišući prašinu sa zavodničkog dara sahranjenog u ćoškovima sekretera.

U tom trenutku, polagano, napustila je fotelju i uputila se ka prozoru. Pravila se kao da gleda napolje. A zatim, po treći put u svom životu, pokretom bokova, gotovo nevidljivim, u sedamdeset šestoj navršenoj godini, Elzina se ponovo zanjihala.

A Džejms je to primetio.

Mimo njegove volje, taj pokret ga je uzбудio.

Ravnodušnost je bila uzdrmana. Depresija zbog nesreće pronašla je kratku stanku i Džejms je kazao:

„Dok nastavljam potragu za bolničarkom, da li ste i dalje raspoloženi da mi budete pri ruci i pomognete da se operem?“

Elzina je smislila samo jednu, određenu misao:

„Trebalo bi češće da zamahujem kukovima. Muškarci se zadovoljavaju s tako malo toga.“

A zatim je kazala, budući da se pretvorila u čvrst grumen nemira:

„Naravno, ali smem li prvo da zapalim jednu cigaretu na balkonu?“

„Nego šta“, rekao je Džejms Marč.

Elzina je otvorila staklena vrata i predivni vetar ušao je u sobu. Izašla je na terasu. Monte Karlo se ukazao kao svetlucava i nepomična uvala, pa je pomislila, dok je pali la cigaretu, kako nije pogrešila što se pre milijardu godina ovamo preselila.

Džejms Marč je, uprkos nepokretnosti, zadržao svoju savršenu težinu.

Elzina mu sada, s brižljivošću vezilje iz Burana, skida trenerku.

Visok joj je pritisak, trenutno. Nagoveštaji udara vrućine, samo što se nije zagrcnula, gutanje krajnje teško ide, ali izdržava poput rovovskog borca na svim frontovima.

Nije trenutak da otkriva svoje osećanje panike. Treba da se ponaša kao prava bolničarka.

I ostavi za kasnije, kada bude sama, bedan unutrašnji šum staračkog tela.

Pošto je skinula trenerku, isklesano mladičko telo na sebi ima samo gaće.

Elzina kvasi peškir i počinje da trlja mramorno telo mladića. Oprezno diše i oseća njegov miris.

To su grčevi svežine.

Umire, ona, Elzina. Umire od ljubavi. Htela bi da zaplače od radosti, međutim, ne čini to.

Marč bezizrazno pilji u prazno, dopuštajući da ga trlja dole svežom vodom, ispuštajući tu i tamo cvileći oduške koji Elzini znače jednako kao da je dobila Nobelovu nagradu za mir.

Pita:

„Jel' dobro ovako?“

„Odlično“, odgovara Džejms, koji zatvara oči.

Elzina ne razmišlja dvaput, i odlučuje. Nežno smiče Džejmsove gaće.

On joj to dopušta i ne izgovara ni jednu jedinu reč.

Elzina nazire poluerekciju. Sličnu stvar nije videla tačno dvadeset godina.

Ostaje omamljena desetak sekundi.

Džejms ništa ne primećuje jer su mu oči zatvorene. Ali zna.

Elzina uzima nov čist peškir, kvasi ga, počinje da trlja mladićeve prepone, a zatim, ne časeći časa, prelazi na pranje njegovog uda.

Poluerekcija postaje prava erekcija.

Sada su svi zatvorenih očiju, dok Elzinina ruka oslobađa Džejmsa nagomilanog zadovoljstva. Sperma joj je na bisernoj ogrlici.

Izvesno vreme niko ništa ne govori.
Zatim Džejms Marč ispušta promukli šapat:
„Vi imate...“
Elzina umesto njega dovršava rečenicu:
„... odgovarajuću ručicu.“

Elzina valjano obavlja zadatke. Briše sebe najbolje što može, a zatim sapunja Džejmsa. I strpljivo ga oblači. Na posletku ga odvodi ponovo u salon.

Elzina uzima cigarete i tašnicu i pita poput profesionalke:

„Kada biste hteli ponovo da budete okupani?“
„Večeras“, odgovara Džejms Marč.
Ona klima idući prema izlazu stana.

U hodniku, tetura se kao pijanica.

Zatim sama sebi kaže:

„O, sveti bože.“

Za to vreme je primorana da se nasloni na zid kako ne bi pala u nesvest od zadovoljstva.

Tri dana kasnije, Elzina i Džejms Marč, koristeći predivan dan, napuštaju luku na palubi Elzinine jahte od trideset dva metra.

Posle kratkog obilaska, Elzina naređuje posadi da zauzstave jedrilicu na pučini, bez bacanja sidra.

Svojeručno priprema špagete sa ikrom, koje Džejms voli.
Posle ručka, vozač dremka u stolici s točkovima.

Elzina, u jednodelnom kupaćem kostimu, bulji u ovog grčkog boga i pomišlja nerealnu misao:

„Imam li ja to momka?“

Ne zna šta bi sebi odgovorila.

Ne želi da razmišlja o odgovoru.

Ono što je važno jeste da se njeno raspoloženje propi-
nje naviše.

Odjednom, puna je života. Kao pubertetlija dan po za-
vršetku školske godine.

Zbog toga, odlučuje da skoči u vodu.

Pokret koji nije ponovila od 1984. godine.

Tokom tog kratkog vremenskog intervala, između tru-
pa broda i vode, a usled napora nogu da se odvoje od pa-
lube, ispušta zaista čujan prdež.

Srećom, ovoga puta pucanj niko nije čuo.

Čim je voda izbaci, raduje se poput neke dece u ranim
popodnevnim časovima, pa traži od mornara da joj do-
baci masku.

Mornar to čini.

Međutim, prvi pokušaj ispostavlja se kao propast. El-
zina na uspeva na vreme da se dokopa maske, koja brzo
nestaje u ambisu.

Mornar baca drugu masku, rizikujući ne samo da udvo-
struči nevolju već i da pogodi Elzinu u čelo.

Najzad, s maskom na glavi, ona gleda dole.

Ali, zaustavila je jedrilicu baš na pučini, pa je dno
samo plavičasto čvrsto podnožje ispresecano sunčevim
zracima.

Na krmi, Džejms Marč se budi sav mlitav i odmah po-
mišlja na verenicu, top modela iz Nemačke po imenu
Ingrid i na fotografiju koja ju je sinoć prikazivala na in-
ternet stranici za tračeve, u Njujorku, na nekoj zabavi,
nasmejanu, obavijenu oko tamnoputog repera iz Detroita
nemogućeg imena X2BLP.

Džejms širi svoj um na dve misli koje paralelno teku.

Jedna je uzaludna ljubomora, a druga je:

„Kako li se zove ovaj čovek?“

Razočarana u morsko dno, Elzina je odlučila nešto što liči na samoubistvo: hoće da prođe ispod jedrilice zadržavajući dah, po širini, kao što je činila kad je bila devojka.

Samo što je kao devojka izvodila tu akrobaciju s gumenim čamcem, a sada se sprema da to uradi morskoj nemani od dvanaest metara širine.

Duboko udahne i iskušavajući junaštvo, zaboravlja na svaku opasnost.

Na trećini plovilice, najzad shvata da čini najveće sranje u svome životu.

Nije pogrešila ni u čemu, nikada nije načinila nijednu taktičku grešku od kada je zanjihala kukovima prvi put pred budućim suprugom, a sada, u ovim časnim godinama, shvata da se izlaže smrtnoj opasnosti.

Odlučuje: vratiti se nazad bio bi znak obazrivosti.

Uspeva da ispliva na površinu s jasnim osećanjem da je za dlaku izbegla smrt.

Dahće i brekće kao da umire. Doživljava blag napad panike. Maše, bacaka se, ispaljuje podvodne prdeže u rafalu, skoro pa se davi.

Jednom od mornara postaje jasno da se žena našla u nevolji i spremno se baca obučen u more.

Uzima je u naručje i odnosi na brod.

Elzina poluonesvešćeno pišti:

„Hvala.“

Džejms ništa nije primetio.

Za to služe velike jedrilice. Da se ne vidi baš sve. I da svako može u samoći da se brine o sopstvenim ogrebotinama od stida.

U nastavku, Elzina pokušava da sravni račune s mornarom koji joj je spasao život šaljući mu pakovanje salveta od hartije s neozbiljnim lepršavim natpisom:

„Montecarlo, je t'aime.“

Mornar i njegova žena danima se cepaju od smeha, guše se načisto, podsećajući se tvrdičluka Elzine Marone.

Filip Doniceli, šezdesetogodišnjak čudan i sumnjiv poput saudijskog emira, strah i trepet u Monte Karlu, budući da je kao prva zamena princa Alberta zadužen za poslove i najgnusnije zadatke u ime vladara – poziva Elzinu Marone u svoju kancelariju, dva dana posle zlokobnog izleta jedrilicom.

Elzina dolazi sva pucketava, jer je tokom dva dana oprala Džejmisa Marča čak šest puta i zračeci kaže:

„Ćao, Filipe, kako si?“

Doniceli ne odgovara jer namerava da napiše neki imejl, međutim, odjednom pronalazi slobodan mentalni prostor kako bi Elzini, *en passant*,² objasnio kako bi zbog datuma rođenja trebalo da prepusti svoje vrhovno mesto u Crvenom krstu i ustupi ga sestričini nekog tuniskog bankara koji se tek doselio u Monako.

Elzinino razočaranje iskazuje se samo jednim nedvosmislenim simptomom.

Javlja joj se oštar bol u jedinom kutnjaku koji joj je ostao nepopravljen iz vremena mladosti.

Relikvija do koje veoma drži, i prema kojoj se tokom svakodnevnog pranja odnosi nežno i brižljivo kao prema krhkom božanstvu.

Prepoznaje tu vrstu bola. Reč je o apcesu koji se tokom poslednjeg pregleda izjednačio, po jačini bola, *ex aequo*³ s migrenom, a prethode mu jedino bubrežni napad i prirodni porođaj.

Kako god, igra na svoju kartu.

2 Fr.: u prolazu. (Prim. prev.)

3 Lat.: ravnopravno. (Prim. prev.)

Ustaje, približava se predivnoj komodi iz 18. veka, te četvrti put u svome životu izvodi njihanje kukovima za pamćenje. Potpomognuta majstorskom lepršavom haljinicom.

Samo što, kada se okrene da vidi ishod svog performansa, nailazi na Filipa Donicelija i dalje usredsređenog na imejl koji treba da napiše.

Razočarana i ljuta, grmi:

„Da je Renije još tu, sve ovo se ne bi događalo.“

Filip Doniceli, ne podižući oči sa ekrana kompjutera, kaže samo:

„Elzina, Renije je mislio da si ti obična glupača. Nikada te nije pomerio s mesta jer se plašio da ćeš otkriti Grejs i ostatku sveta vaš odnos.“

Ingrid, nemački top model, pijana zove Džejmsa Marča telefonom i saopštava mu, polurečenicama, kako želi da raskine jer je zaljubljena u X2BLP-a.

Džejmsovo razočaranje je tako kratko da se svodi na sledeću rečenicu:

„U redu, razumem, ali utoli mi znatiželju, kako mu se obraćaš? Nije valjda da mu se svaki put kad nameravaš da mu privučеш pažnju obratiš sa 'X2BLP'?“

„Ne budi zajedljiv. Džejmse, shvatam da si nakurčen, ali povратиćeš se. Možemo da ostanemo prijatelji ako želiš“, kaže top model.

Džejms Marč se ozlovolji svaki put kada bližnji ne shvata njegovu nameru.

Omalovažavajućim tonom kaže:

„Slušaj, nisam ni zajedljiv ni nakurčen, hteo bih stvarno da znam kako ga zoveš. Znatiželjan sam.“

„Sada se tako ponašaš jer ovo nisi očekivao, i ljut si na mene. Ali znaš da nisam samo ja kriva. Stvari među nama nisu bile dobre“, nastavlja otrcani scenario top model.

Džejms provaljuje:

„Hoćeš li naposljetku da shvatiš da me boli kurac za tebe? Hoću samo da znam, onako obično, svakodnevno, kako se obraćaš tipu koji kaže da se zove X2BLP?“

Ingrid se priprema za veliko finale:

„Džejmse, stvarno si govno“, i zalupi mu slušalicu.

Džejms nije primetio da je ona prekinula vezu i duva u vetar:

„Mik, Frenki, Entoni? Kako ga kog kurca zoveš? Molim te, reci mi.“

Sve u svemu, tokom popodneva, kada Elzina po običaju Džejmsu donosi biskvite i sva srećna se priprema za redovno pranje, nailazi na duboko frustriranog čoveka.

Ni ona nije dobro podnela čuveni otkaz.

Pored toga, grogi je od antibiotika koji još nije počeo da deluje na bol. Dakle, Elzina ne samo što pati kao umirući bolesnik već joj je i jedna ruka neprekidno smeštena na otečeni obraz.

„Hoćeš li da započnemo s pranjem?“ , pita Elzina.

„Izvini, ali danas me mrzi“, kaže tužni vozač Formule 1.

„A šta bi umesto toga hteo da radiš?“ , pita majčinski Elzina.

„Da ozdravim i nastavim da vozim kola“, kaže Džejms.

„Ne mogu da te izlečim, ali mogli bismo da napravimo koji krug po brežuljcima. Biraj: rols-rojs ili bentli? Ja ću da vozim. I da znaš da dobro vozim“, kaže Elzina.

Ta perspektiva Džejmsu mami osmeh i on presuđuje:

„Rols-rojs.“

Elzina vozi mirno i pouzdano.

Džejms je staložen, bezmalo lišen misli, ljuljuška se dok ga vozi.

Naziru udoline, staklene cvetne leje, konje na slobodi.

Zatim Džejms prestaje da gleda kroz prozor i usredsređuje svoju pažnju na Elzinine ruke, optočene borama. Gleda ih kako se, meke i mudre, pomeraju po volanu.

Džejms je ganut. Naviru mu suze na oči dok gleda lepe pokrete kojima ona vozi, i želi je više nego top manekenku.

Izmiče mu rečenica:

„Dobro voziš.“

„Znam“, kaže Elzina bez uobraženosti.

Ostaju u tišini. Onda će ponovo Džejms:

„Da li si možda čula nekoga da govori o reperu koji se zove X2BLP?“

„Naravno. Prošle godine je pevao na dobrotvornom balu u Monte Karlu. Upoznala sam ga“, kaže Elzina.

Džejms počinje da se oduševljava:

„A da li se možda sećaš kako su ga zvali?“

„Stiven. To mu je pravo ime.“

Džejms Marč uzdahne s olakšanjem.

I dodaje:

„Elzina, ti si jedna velika žena.“

„Znam“, kaže Elzina i pruža ruku prema Džejmsovom rajsferšlusu, a zatim objašnjava s najnežnijim majčinskim prekorom:

„Ali, večeras moraš da se okupaš, Džejmse. Jesmo li se dogovorili?“

ROBERTO KAPA

Ukratko rečeno, njegova ličnost mogla bi da stane u čuvenu rečenicu koju je pre petnaest godina izgovorio prvoženji na vrhuncu okršaja iscrpljujuće dužine. Ovo su te reči:

„Da, naravno, Leticija, mogao sam da budem fer i ispravan, ali sam se radije opredelio da živim.“

I to je Roberto Kapa. Inženjer elektrotehnike iz Padove. Staložen čovek.

Obdaren je tanušnim i električnim glasom koji zavodi gde god hoćete. Muškarce i žene.

I deca su luda za njim, jer Kapa, kada se smeje, odobrava živote drugih.

Nesumnjivo.

Obuzet višegodišnjim i nepojmljivim dobrim raspoloženjem, Roberto je osoba koja je po nekadašnjem običaju nazivana društvenim bićem.

Ne samo što je obrazovan, budući da je školovan, on je i obdaren ogromnom intuicijom za sve one neprijatnosti u vezi s kompjuterima i njihovim programima.